

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ทุกองค์กรได้มีการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยนำเอาเทคนิค ต่าง ๆ มาใช้กันอย่างกว้างขวางซึ่งการพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่ตัดสินประสิทธิภาพขององค์กรด้วย “คุณภาพ” จะเห็นได้ว่าไม่ว่าในวงการธุรกิจและการบริหารองค์กรทั้งหลายจำเป็นต้องมีการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน เพื่อมุ่งมั่นที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรได้รับการชี้แนะ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานให้ดีขึ้น โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งทางการศึกษาที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพด้วยเหมือนกันโดยอาศัยการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานเพื่อการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านจิตใจ จิตสำนึก ภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถของคน ให้สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารทำให้ประเทศต่างๆ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีกันได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งยังขาดสิ่งที่เรียกว่าโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ คือการฝึกอบรมคนในประเทศให้มีความรู้ ความคิด มีทักษะที่จะเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาคนให้มีการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนและเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการพัฒนาทุกด้านและเป็นการสร้างคนให้เป็นผู้ที่ใฝ่รู้สามารถติดต่อสื่อสารกันเพื่อสร้างสรรค์ประชาคมโลกให้มีบรรยากาศส่งเสริมความก้าวหน้าระหว่างกันและให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขด้วย

รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ทุ่มเทงบประมาณเพื่อการศึกษาในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก มีการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแบบให้เปล่า เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษากันอย่างทั่วถึง ด้วยเหตุนี้จึงได้เกิดการปฏิรูประบบความคิดเกี่ยวกับการศึกษาขึ้นมา โดยการเปลี่ยนแปลงความคิดของสังคมคนไทยไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู นักการศึกษา ผู้บริหาร นักการเมือง นักธุรกิจ นักปกครอง นักพัฒนา และอื่น ๆ ต่างมีความเชื่อมั่นว่าการศึกษาก็คือพื้นฐานกำลังอำนาจที่สำคัญของประเทศชาติ ดังที่ผู้นำประเทศสหรัฐอเมริกาได้กล่าวไว้ว่า ความยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกาไม่ได้อยู่ที่กำลังอาวุธยุทธโศปกรณ์ แต่อยู่ที่ ศักยภาพของอนุชนที่มีการศึกษาที่ทำให้สหรัฐอเมริกาคงความสำคัญในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้

(รุ่ง แก้วแดง, 2540, หน้า 260) หรือที่นายแพทย์ประเวศ วะสี กล่าวว่า สังคมกำลังประสบภาวะวิกฤติ การแก้ปัญหาได้ต้องมียุทธศาสตร์ในการปฏิรูปภูมิปัญญาของประเทศ ความเข้มแข็งทางปัญญาของชาติทั้งเกิดจากการเรียนรู้และความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (ประเวศ วะสี, 2537, หน้า 106) รวมทั้งที่ ปีเตอร์ ดรักเกอร์ กล่าวถึงการศึกษาไว้ว่า องค์ความรู้จะมีบทบาทและความสำคัญต่อคนและประเทศอย่างมากสำหรับโลกยุคใหม่ในอนาคต ไม่ใช่ทรัพยากรที่เป็นเงินทุน โรงงาน ที่ดิน และปัจจัยทางวัตถุเพื่อการผลิต เช่น ในยุคอุตสาหกรรมที่ผ่านมา Peter Drucker (อ้างใน สกศ, 2540, หน้า ๖,5)

นอกจากนี้ยังมองว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาของคนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการศึกษามีได้ยุดที่ประกาศนียบัตรหรือปริญญาที่ได้จากสถาบันการศึกษา แต่การศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งในช่วงชีวิตจะสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ สถาบันทางสังคมต่าง ๆ มากมาย วัฒนธรรมและค่านิยมของสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมา การเรียนรู้จึงเกิดขึ้นได้มากมายจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ นอกเหนือจากสถาบันการศึกษา จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมโดยตรงหรือผ่านสื่อต่าง ๆ แต่ถึงกระนั้นการจัดการศึกษาก็มีใช้หน้าที่และภาระของรัฐแต่ฝ่ายเดียว ผู้ปกครองและแม้แต่ตัวผู้เรียนจะต้องร่วมรับผิดชอบในกระบวนการศึกษาโดยตรง เพื่อดูแล พัฒนา และคุ้มครองสิทธิในการเรียนของบุตรหลานตนเอง ชุมชนและสังคมร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดการศึกษาในระดับและขั้นตอนต่าง ๆ ในฐานะที่ต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคมโดยรวมไม่ว่าจะเป็นสังคมระดับชุมชน หรือระดับประเทศ หรือในฐานะที่ร่วมลงทุน เพราะงบประมาณการศึกษามาจากภาษีของประชาชน เพื่อกำกับให้การศึกษาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการทั้งในการพัฒนาคนและคุณภาพจึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษา

ซึ่งหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้คือการปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้งมายึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้งหรือที่เรียกว่ายึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นตัวตั้งหรือยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การเรียนรู้ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จริงของแต่ละระดับไม่เหมือนกัน จึงต้องเอาผู้เรียนแต่ละระดับเป็นตัวตั้ง ครูจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรม และการทำงาน อันนำไปสู่ การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน ทั้งทางกาย ทางจิตใจ หรืออารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญา ประเวศ วะสี (2543, หน้า ก) ซึ่งสอดคล้องกับ สุมน อมรวิวัฒน์ (2543, หน้า ง) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของชีวิตและแสดงว่าบุคคลนั้นมีความเจริญเติบโต การเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษาในทำนองเดียวกัน รุ่ง แก้วแดง (2543, หน้า ค) กล่าวว่า อนาคตของประเทศไทยนั้นขึ้นอยู่กับเด็กและเยาวชนในวันนี้เพราะในโลกยุคใหม่การแข่งขันขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถของคนใน

ชาติโดยเฉพาะเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (Knowledge-based Economy) ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้โดยเร็วที่สุดเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชนให้สามารถคิดเป็น ทำเป็น ทักษะในการจัดการมีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามและรักการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานควรเข้าร่วมดำเนินการให้แพร่หลายไปยังสถานศึกษาทุกแห่ง

อย่างไรก็ตามจากการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในช่วงปลายปี 2541 ของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้รับความร่วมมือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช และคณะในการดำเนินการนั้นปรากฏว่าจากสถานศึกษา 65 แห่งมีสถานศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งมิได้ประเมินภายใน และไม่ได้ใช้การประเมินผลภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพให้ เป็นไปตาม เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่ทำการประเมินผลภายในนั้น ส่วนใหญ่ประเมินตามมาตรฐานด้านปัจจัยมากกว่ามาตรฐานด้านกระบวนการและด้านผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะการศึกษาวิเคราะห์ของผู้เรียนมีการประเมินน้อยมาก (สทศ, 2543, หน้า 5)

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมานั้น ถือได้ว่าการปฏิรูป การศึกษาอย่างจริงจังครั้งใหม่ได้เกิดขึ้นแล้วเป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบและรอบด้าน โดยเฉพาะเป็นการปฏิรูปที่เปลี่ยนแนวคิดทางการศึกษาอย่างสำคัญ คือ เป็นการเปลี่ยนแนวคิด จากการจัดการที่เป็นอยู่แต่ในระบบ โรงเรียนอย่างเดียวมาเป็นการศึกษาที่อยู่กับชุมชนอยู่กับสังคม เป็นสำคัญ นั่นคือสังคมในทุกระบบไม่ว่าจะเป็นบ้าน วัด สถานประกอบการ โรงพยาบาล องค์กรเอกชน และองค์กรชุมชนต่างสามารถจัดการศึกษาได้ ก็จะทำให้ทั้งสังคมเป็นสังคมแห่งการศึกษาอย่าง แท้จริง และยังได้กำหนดให้การศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพทางการศึกษาเท่าเทียมกันโดยกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี (มาตรา 17) และมองการศึกษาว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชนเป็นความเสมอภาคของชาวไทย ทุกคน การศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศประชาชนทุกคนต้องได้รับ การศึกษาตลอดชีวิต (มาตรา 8)

โดยรัฐมุ่งหวังไว้ว่าจะจัดการศึกษาให้ครอบคลุมมากที่สุดและนักเรียนจะมีความรู้ ความสามารถมากยิ่งขึ้นไปซึ่งการจัดการศึกษาแต่ละระดับจะมีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา แตกต่างกันไปแต่ในภาพรวมแล้ว การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรง ชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและ

สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก (มาตรา 47) และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เป็นแนวทางพัฒนาการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานโดย เชื่อมโยงการปฏิรูป การบริหารจัดการ การปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปบุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ชุมชนและสังคมเข้มแข็ง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและบุคลากรให้ก้าวหน้าในวิชาชีพและกำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 30)

จากรายงานสรุปผลการวิจัยการศึกษาการใช้เวลาของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำแนกตามขนาดโรงเรียนคุณภาพโรงเรียน และคุณภาพของครูผู้สอน (สปช, 2536, หน้า 172-174) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุกขนาดส่วนใหญ่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานวิชาการมากเป็นอันดับที่ 1 โดยใช้เวลาปฏิบัติประมาณ 1 ใน 3 หรือตั้งแต่ร้อยละ 31 ถึง 40 ของเวลาทั้งหมดใน 1 ปี และเมื่อพิจารณาการใช้เวลาปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นรายกิจกรรมพบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมใน 3 ลำดับแรกคือกิจกรรมด้านการเรียนการสอน การประชุมทางวิชาการ และการนิเทศภายในตามลำดับ

เนื่องจากการนิเทศภายในเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการให้มีขึ้นในโรงเรียนที่รับผิดชอบแต่การนิเทศเท่าที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มุ่งเกิดจากบุคคลภายนอกหน่วยงาน คือ ศึกษานิเทศก์ แต่ในแง่ปฏิบัติแล้ว ศึกษานิเทศก์เองก็ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้ ทัวถึง เพราะศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย ครูจะหวังพึ่งศึกษานิเทศก์แต่ฝ่ายเดียวในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ย่อมเป็นไปได้ยาก ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (มาตรา 49) ได้กำหนดแนวทางให้มีการกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงโดยมุ่งหวังว่าการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนให้มากที่สุดด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อช่วยแก้ปัญหาอีกทางหนึ่งซึ่งจากรายงานการวิจัยพบว่าการนิเทศดำเนินการได้น้อยไม่เป็นระบบ และขาดเครื่องมือที่จะใช้ในการนิเทศ จึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ดีเท่าที่ควร ปัญหาที่สำคัญคือปัญหาการจัดการเรียนการสอนซึ่งเห็นได้จากการเรียนการสอนยัง

ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื่องจากครูผู้สอนส่วนหนึ่งขาดทักษะในการใช้หลักสูตรครู ส่วนหนึ่งไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนสื่อการสอนยังไม่ เพียงพอและไม่ตรงตามเนื้อหาวิชาของแต่ละกลุ่ม ประสบการณ์ครูผู้สอนส่วนหนึ่งยังไม่มีทักษะในการผลิตและการใช้สื่อ (สพข., 2536, หน้า 231)

จากรายงานการวิจัยดังกล่าวข้างต้นจึงควรที่จะได้ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการนิเทศ ภายในโรงเรียนประถมศึกษาเนื่องจากความสำเร็จของการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้นอยู่กับบทบาท ของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ ทั้งนี้คุณภาพการศึกษาจะเกิดขึ้นได้อย่างน้อยต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ กล่าวคือ กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ และกระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอ กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากอำเภอกาญจนดิษฐ์เป็นอำเภอใหญ่การดำเนินการนิเทศ ภายในยังไม่เป็นระบบไม่มีการกำหนดแผนในการนิเทศไว้เป็นแผนปฏิบัติการของอำเภอ โรงเรียน ส่วนใหญ่ก็ไม่มีแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน จึงไม่ได้ดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องซึ่ง อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควร จึงอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้อัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนในอำเภอก่อนข้างสูงอำเภอ กาญจนดิษฐ์ มีโรงเรียนอยู่ทั้งหมด 53 โรง แบ่งเป็น 8 กลุ่มโรงเรียน มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 7,918 คน มีครูทั้งหมด 549 คน มีอัตราการตกซ้ำชั้นของ นักเรียนก่อนข้างสูง (ปี 2542) เฉลี่ยทุกชั้น (ป.1- 6) ตกซ้ำชั้นจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 2.32 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ครั้งนี้สามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการนิเทศภายในให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกาญจนดิษฐ์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในโรงเรียน ประถมศึกษา ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการครูตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกาญจนดิษฐ์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 549 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศภายในโรงเรียน ประถมศึกษาอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการประเมินผล
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร
5. ด้านการจัดการบริหารงานบุคคล
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์
7. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่คาดหวังว่าผู้บริหารควรแสดงออกด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูผู้สอน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาดำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษา

การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอนหรือเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษารวมทั้ง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและ
ผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี